۴.۴ میلیارد لیتر آب برای ۴۶۷.۸ هزار هکتار زمین کشاورزی در حاشیه‌ی «رودخانه‌ی آبگینه» در دشت‌های قره‌سو

مدیر عامل و اعضای هیات مدیره‌ی شرکت آبگینه‌ی سبز، ۶ مهر، در نشستی با ۱۵ مدیر و خبرنگار در شهر بندر نارون، طرح انتقال آب رودخانه‌ی آبگینه به دشت‌های قره‌سو را رسماً آغاز کردند. بر اساس این طرح، ۴.۴ میلیارد لیتر آب در سال به ۴۶۷.۸ هزار هکتار زمین کشاورزی در ۲۱ شهرستان منتقل می‌شود. هزینه‌ی طرح ۱۲ هزار و ۶۰۰ میلیارد تومان برآورد شده و قرار است ظرف ۳ سال به بهره‌برداری برسد.

به گزارش خبرنگار ما، آب رودخانه‌ی آبگینه تا امروز بیشتر به دریاچه‌ی نمک می‌ریخت و بخش بزرگی از دشت‌های قره‌سو هر سال با کمبود آب روبه‌رو بود. مهندس کامران سپهری، مدیر عامل شرکت آبگینه‌ی سبز، گفت: «این آب قرار بود به دریا برود و ما تصمیم گرفتیم پیش از رسیدن به دریاچه، آن را به مزرعه برسانیم. این طرح نه با آب کسی دیگر، بلکه با آبی که قرار بود هدر برود، کار می‌کند.»

طرح شامل ساخت ۴۲ کیلومتر کانال اصلی، ۱۸ پمپاژ و ۶ مخزن ذخیره است. آب از محلی به نام «سد پل‌سفید» برداشت می‌شود و با لوله‌هایی به قطر ۱۲۰۰ میلی‌متر به دشت‌های اطراف می‌رسد. مهندس سپهری گفت: «لوله‌ها طوری طراحی شده‌اند که اگر یکی از آن‌ها ترکید، کل شبکه خاموش نشود. ما از تجربه‌ی طرح‌های قبلی درس گرفته‌ایم که یک لوله‌ی ضعیف چطور می‌تواند همه‌ی زحمات را به باد بدهد.»

اما همه‌ی خبرها خوب نیست. فرهاد نیک‌پی، کشاورز ۶۲ ساله‌ی روستای «خرمن‌دره»، گفت که بخش بزرگی از زمین‌های او در مسیر کانال قرار گرفته و هنوز هیچ توافقی درباره‌ی غرامت نهایی صورت نگرفته است. او گفت: «به ما گفتند زمین شما برای منفعت عمومی است، اما هنوز نمی‌دانیم چقدر پول می‌گیریم و کی می‌گیریم. پدر من این زمین را ۴۰ سال پیش خرید و حالا نمی‌دانیم جایش را چه می‌کوبند.» شرکت اعلام کرده که ارزیابی املاک تا پایان آبان ماه انجام می‌شود و پرداخت غرامت از آذر آغاز می‌شود.

در مقابل، برخی از کشاورزان پایین‌دست رودخانه نگران‌اند. حسن قادری، کشاورز ۵۱ ساله از روستای «چاه‌نمک»، گفت: «ما سال‌ها است که با آب کم زندگی می‌کنیم. اگر آب به دشت‌های بالادست برود، ما چه می‌کاریم؟» مهندس سپهری پاسخ داد که شرکت موظف است حداقل ۱۵ درصد از آب را برای مصرف روستاهای پایین‌دست رها کند و این موضوع در قرارداد رسمی ثبت شده است.

طرح در ۳ فاز اجرا می‌شود. فاز اول تا پایان اسفند ۱۴۰۲ به ۱۲۰ هزار هکتار می‌رسد و فاز دوم تا مهر ۱۴۰۴ به ۲۸۰ هزار هکتار. فاز سوم که شامل ۱۸۷ هزار هکتار دیگر است، به بودجه‌ی استان وابسته است و هنوز تأیید نهایی نشده. مهندس سپهری گفت: «اگر بودجه به موقع برسد، ما می‌توانیم ۲ سال زودتر کار را تمام کنیم. اما اگر تأخیر شود، همه‌ی برنامه‌ها به هم می‌ریزد.»

در پایان نشست، پرسش‌ها درباره‌ی نظارت بر مصرف آب مطرح شد. مهندس سپهری گفت که شرکت یک سامانه‌ی آنلاین برای ثبت مصرف آب نصب می‌کند و کشاورزان می‌توانند مصرف خود را از طریق پیامک پیگیری کنند. او افزود: «اگر کسی بیش از سهمیه‌اش آب بردارد، سامانه به ما هشدار می‌دهد و ما می‌توانیم جریان را قطع کنیم. این طرح بدون اعتماد مردم شکست می‌خورد، و ما می‌خواهیم این اعتماد را بسازیم.»

(4) صدای آبگینه در میان‌آب

مهندس کامران سپهری، مدیر عامل شرکت آبگینه‌ی سبز، در گفت‌وگو با خبرنگار ما در دفتر شرکت در شهر بندر نارون، ۹ مهر ۱۴۰۱، گفت: «ما آب را از رودخانه برداشتیم، اما آب را به دشت برگردانیم. این طرح نه با آب کسی دیگر، بلکه با آبی که قرار بود هدر برود، کار می‌کند.» او گفت که ۴۲ کیلومتر کانال اصلی، ۱۸ پمپاژ و ۶ مخزن ذخیره در ۳ فاز ساخته می‌شود و فاز اول تا پایان اسفند ۱۴۰۲ به ۱۲۰ هزار هکتار می‌رسد.

سپهری گفت که ۴.۴ میلیارد لیتر آب در سال به ۴۶۷.۸ هزار هکتار زمین کشاورزی در ۲۱ شهرستان منتقل می‌شود. او افزود: «اگر بودجه به موقع برسد، ما می‌توانیم ۲ سال زودتر کار را تمام کنیم. اما اگر تأخیر شود، همه‌ی برنامه‌ها به هم می‌ریزد.» هزینه‌ی طرح ۱۲ هزار و ۶۰۰ میلیارد تومان برآورد شده و قرار است ظرف ۳ سال به بهره‌برداری برسد.

اما همه‌ی خبرها خوب نیست. فرهاد نیک‌پی، کشاورز ۶۲ ساله‌ی روستای «خرمن‌دره»، گفت که بخش بزرگی از زمین‌های او در مسیر کانال قرار گرفته و هنوز هیچ توافقی درباره‌ی غرامت نهایی صورت نگرفته است. او گفت: «به ما گفتند زمین شما برای منفعت عمومی است، اما هنوز نمی‌دانیم چقدر پول می‌گیریم و کی می‌گیریم. پدر من این زمین را ۴۰ سال پیش خرید و حالا نمی‌دانیم جایش را چه می‌کوبند.» شرکت اعلام کرده که ارزیابی املاک تا پایان آبان ماه انجام می‌شود و پرداخت غرامت از آذر آغاز می‌شود.

در مقابل، برخی از کشاورزان پایین‌دست رودخانه نگران‌اند. حسن قادری، کشاورز ۵۱ ساله از روستای «چاه‌نمک»، گفت: «ما سال‌ها است که با آب کم زندگی می‌کنیم. اگر آب به دشت‌های بالادست برود، ما چه می‌کاریم؟» مهندس سپهری پاسخ داد که شرکت موظف است حداقل ۱۵ درصد از آب را برای مصرف روستاهای پایین‌دست رها کند و این موضوع در قرارداد رسمی ثبت شده است.

طرح در ۳ فاز اجرا می‌شود. فاز اول تا پایان اسفند ۱۴۰۲ به ۱۲۰ هزار هکتار می‌رسد و فاز دوم تا مهر ۱۴۰۴ به ۲۸۰ هزار هکتار. فاز سوم که شامل ۱۸۷ هزار هکتار دیگر است، به بودجه‌ی استان وابسته است و هنوز تأیید نهایی نشده. مهندس سپهری گفت